

ТАҚРИЗ

ба автореферати диссертатсияи Заиров Сиротулло Абдулмаҷидович дар мавзуи “Ташаккули салоҳиятҳои муоширатии хонандагони синфҳои болоии муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ дар заминаи таълими фанни адабиёти тоҷик”, ки барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои педагогӣ аз рӯйи ихтисоси 13.00.01 – педагогикаи умумӣ, таърихи педагогика ва таҳсилот пешниҳод гардидааст

Таҳқиқоти диссертатсионии Заиров Сиротулло дар мавзуи “Ташаккули салоҳиятҳои муоширатии хонандагони синфҳои болоии муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ дар заминаи таълими фанни адабиёти тоҷик” барои омода намудани наврасону ҷавонони босалоҳият ва илман рушдёфта хеле муваҷҷаб ва рӯзмарра ба ҳисоб меравад. Зеро имрӯз масъалаи муошират, суҳанронӣ ва одоби суҳбати наврасону ҷавонон дар ҷомеа ба масъалаи доғ табдил ёфтааст.

Дар робита ба сатҳи омӯзиш ва коркарди мавзӯ бояд қайд намуд, ки таҳқиқот барои кашфи моҳияти оморасозии хонандагони синфҳои болоӣ ба муоширати солиму қобили қабул яке аз падидаҳои нодир дар соҳаи илм ба ҳисоб меравад. Муайянсозии омилҳои кастасозандаи вазъи муоширати наврасону ҷавонон, мавриди таҳлилу омӯзиш қарор додани таърихи одоби муошират ва хушбаёнӣ дар адабиёти классикии тоҷику форс, коркард намудан ва дар шакли амсила пешниҳод намудани роҳҳои ташаккули салоҳиятҳои муоширати хонандагони синфҳои болоӣ ва хусусиятҳои дигари таҳқиқоти диссертатсионӣ гувоҳи арзиши баланди илмӣ доштани диссертатсия мебошанд.

Дар таҳқиқоти диссертатсионии Заиров Сиротулло шароити педагогии ташаккули салоҳиятҳои коммуникативии хонандагони синфҳои болоии муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ мавриди таҳқиқ қарор дода шудааст, ки ин пажӯҳиш иқдоми ҷадидест дар илми педагогикаи миллии тоҷик.

Муҳақиқ зимни пажӯҳиш ва коркарди мавзуи рисола ба осору ашъори арзишманду оламшумули адибони адабиёти тоҷику форс таъя намуда, суннатҳои неки ниёгон, андешаҳои волои адибону суҳанварони тоҷик дар масъалаи хушғуфторӣ, таъсири суҳан, одоби суҳбат ва каломи нафисро моҳирона ба риштаи таҳлил кашида, роҳҳои таълими онҳоро дар ҷараёни дарсҳои адабиёти тоҷик мутобиқ ба шароити замони кунунӣ пешниҳод намудааст.

Дурустии пажухиши мавзӯ, дарсҳои таҷрибавии доирнамудаи муҳаққиқ ва натиҷаҳои бадастомада шаҳодат медиҳанд, ки муаллифи диссертатсия дар ҳалли фарзияҳои гузошташуда комёб гардидааст.

Яке аз навғониҳои илмии таҳқиқот аз он иборат аст, ки то имрӯз мавзӯи мазкур на аз ҷониби олимону муҳаққиқони ватанӣ ва на аз тарафи пажухишгарони хориҷӣ мавриди омӯзиши амиқ қарор нагирифтааст. Агарчи ҳам педагогҳои хориҷӣ ва ҳам олимону коршиносони ватанӣ ба мавзӯи салоҳиятҳои гуногуни хонандагон, муошират ва паҳлуҳои он ишораҳо карда, асарҳо, дастурҳо навишта бошанд ҳам, то кунун ин мавзӯ пурра ва ба таври конкрет ҳалли худро наёфтааст. Таҳқиқоти анҷомдодаи аспирант Заиров Сиротулло фарогири ҷанбаҳои васеи татбиқи муносибати босалоҳият ба таълим ва дар ҳамин замина беҳтар сохтани вазъи муоширати хонандагони синфҳои болоӣ мебошад.

Ба андешаи муаллифи диссертатсия ба инобат гирифтани хусусиятҳои миллии одоби муошират дар ҷараёни корҳои таълимӣ ва беруназсинфӣ дар мактаб, ба роҳ мондани ҳамкории пайваста ва судманди мактаб, оила ва ҷамъият дар омода намудани наврасону ҷавонон барои муоширати солиму созанда нақши созгор хоҳад гузошт.

Асоси методологӣ ва назариявии таҳқиқоти мазкурро таълимоти олимону адибон, шоирону суҳанварон, равшаносон ва педагогҳо дар бобати муошират ташкил медиҳад. Истифода аз асарҳои олимону муҳаққиқони ватанӣ ва хориҷӣ, таҷрибаи пешқадами педагогҳои машҳур дар мавзӯи муносибати босалоҳият ба таълим арзиши илмии диссертатсияро боз ҳам бештар намудааст.

Довталаб дар диссертатсия вобаста ба талаботи ҷомеаи муосир ва вазифаҳои дар назди муассисаҳои таҳсилоти умумӣ гузошташударо таҳқиқ ва ошкор карда карда, ҳамзамон роҳҳои расидан ба ин ҳадафҳоро тавассути гузаронидани озмоишу таҳқиқотҳои илмӣ бо истифода аз методҳои муҳталифи таҳқиқотӣ баён ва пешниҳод намудааст, ки ин як дастоварди таҳқиқот аст.

Диссертатсия аз ду боб иборат буда, муаллифи он дар охири ҳар боб омӯзишу пажухиши назариявӣ амалӣ ва натиҷаҳои таҳқиқоташро ҷамъбаст кардааст. Дар хулоса довталаб натиҷа ва бардошти худро аз таҳқиқоти анҷомдода дар шакли хулоса ва пешниҳодҳо иброз намудааст.

Таҳлилҳои илмӣ, хулоса ва тавсияҳое, ки дар таҳқиқоти мазкур ироа шудаанд, метавонанд ба мутахассисони соҳаи педагогика, психология ва

сотсиология дар ҳалли масоили мушкилоти коммуникативии наврасону ҷавонон ва умуман, тарбияи ҳаматарафаи онҳо кӯмак расонад.

Аспирант дар таҳқиқи рисолаи илмӣ воқеан ҳам заҳмати зиёд кашида, худро ҳамчун як мутахассиси донандаи соҳаи хеш муаррифӣ карда тавонистааст.

Аз ин рӯ, бо итминони комил метавон диссертатсияи Заиров Сиротуллоро кори илмии баанҷомрасида ва дорои арзиши илмии назариявӣ ва амалӣ ҳисобид.

Автореферат низ ба талабот ҷавобгӯ буда, муҳтавои диссертатсияро пурра инъикос менамояд.

Дар умум, кори таҳқиқотии Заиров Сиротулло дар мавзуи “Ташаккули салоҳиятҳои муоширатии хонандагони синфҳои болоии муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ дар заминаи таълими фанни адабиёти тоҷик” ба талаботи Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ, ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни соли 2021, № 267 тасдиқ гардидааст, ҷавобгӯ буда, муаллифи он ба дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои педагогӣ аз рӯйи ихтисоси 13.00.01 - Педагогикаи умумӣ, таърихи педагогика ва таҳсилот сазовор мебошад.

Номзади илмҳои педагогӣ,
омӯзгори калони кафедраи
забонҳои Донишгоҳи давлатии
тиҷорати Тоҷикистон

Мирзоева Саёҳат Раҳмоновна

05.09.2022

Суроға: ш. Душанбе, кӯчаи Саъдии Шерозӣ 39/1 х 47. Тел.: 935152336

E-mail: mirzoeva63.@ mail/ru

“Имзои Мирзоева Саёҳатро тасдиқ мекунам”

Сардори шӯбаи кадрҳо ва
корҳои махсуси Донишгоҳи давлатии
тиҷорати Тоҷикистон

